

Αιτιολογική Έκθεση

στο σχέδιο νόμου

"Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και διαβούλευση σε κοινοτικής κλίμακας επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2009/38/ΕΚ/6.5.2009"

A. Σκοπός του νόμου (N), σχέδιο του οποίου διαμορφώθηκε από την Επιτροπή, που συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 6512/Δ1.2289/7-042010 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. 15524/Δ1.5136/2082010 όμοια απόφαση, στην οποία συμμετείχαν και οι κοινωνικοί εταίροι, είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6^{ης} Μαΐου 2009 «για τη θέσπιση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή διαδικασίας σε επιχειρήσεις και ομίλους κοινοτικής κλίμακας με σκοπό να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και να ζητείται η γνώμη τους».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβουλευθήκε με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 94/45/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 1994, διότι κρίθηκε αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός της κοινοτικής νομοθεσίας που διέπει την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς σε διακρατικό επίπεδο, με σκοπό να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης των εργαζομένων και διαβούλευσης με αυτούς.

Η ανάγκη τροποποίησης αφενός είχε προβλεφθεί με το άρθρο 15 αυτής και αφετέρου στην πράξη, όλα αυτά τα χρόνια που εφαρμόσθηκε (στη χώρα μας μεταφέρθηκε με το Π.Δ. 40/1997), έδειξε ότι υπήρχε ανάγκη βελτίωσής της.

Ενδεικτικά σημειώνουμε: εμπλουτίσθηκε η έννοια της διαβούλευσης και δόθηκαν οι έννοιες της διακρατικότητας και της ενημέρωσης. Προβλέφθηκε η ανάγκη για ισόρροπη εκπροσώπηση των εργαζομένων κατά δραστηριότητα, κατηγορία και φύλο. Συμπεριελήφθη ιδιαίτερο άρθρο που αναφέρεται στις περιπτώσεις που επέρχονται σοβαρές αλλαγές στη δομή της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας και ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας κ.λπ.

Καταληκτική ημερομηνία για την ενσωμάτωση της εν λόγω Οδηγίας έχει τεθεί η 5^η Ιουνίου 2011 για όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και για τις τρεις χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που δεν είναι κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία.

B. Το εν λόγω σχέδιο νόμου κατ' άρθρον έχει ως εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 – Αντικείμενο

Σκοπός του σχεδίου νόμου ορίζεται η αποτελεσματική διασφάλιση του δικαιώματος των εργαζομένων για ενημέρωση και διαβούλευση σε επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, η οποία αφορά σε ζητήματα που θεωρούνται διακρατικά.

Άρθρο 2 - Πεδίο Εφαρμογής

Ως πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου ορίζονται οι επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.

Άρθρο 3 – Ορισμοί

Παραθέτονται οι ορισμοί των κάτωθι εννοιών: «κράτη-μέλη», «επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας», «όμιλος επιχειρήσεων», κοινοτικής κλίμακας όμιλος επιχειρήσεων», «εκπρόσωποι των εργαζομένων», «κεντρική διοίκηση», «ενημέρωση», «διαβούλευση», «ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων (ΕΣΕ)» και «ειδική διαπραγματευτική ομάδα (ΕΔΟ)», ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του αριθμού των εργαζομένων στην επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή στον όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας και ορίζεται ο τρόπος αναγωγής των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που έληξαν ή των συμβάσεων μερικά απασχολούμενων.

Άρθρο 4 - Ορισμός της έννοιας «ελέγχουσα επιχείρηση»

Ορίζεται η έννοια της «ελέγχουσας επιχείρησης», καθορίζονται οι περιπτώσεις εκ των οποίων τεκμαίρεται η δυνατότητα άσκησης δεσπόζουσας επιρροής της ελέγχουσας επιχείρησης σε μια άλλη (ελεγχόμενη επιχείρηση), ορίζεται ποια δικαιώματα περιλαμβάνονται στα δικαιώματα ψήφου και διορισμού που διαθέτει η ελέγχουσα επιχείρηση. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, μια επιχείρηση δεν είναι «ελέγχουσα επιχείρηση» άλλης επιχείρησης της οποίας κατέχει μετοχές, εφόσον υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 5 στοιχείο α' ή γ' του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου του 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων.

Άρθρο 5 - Ευθύνη για τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή τη θέσπιση διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς

Την ευθύνη για τη σύσταση ΕΣΕ ή τη θέσπιση διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, έχει είτε η κεντρική διοίκηση είτε όταν αυτή δεν βρίσκεται σε κράτος-μέλος την έχει ο εκπρόσωπος που ορίζεται από την κεντρική διοίκηση σε κράτος-μέλος, ενώ εάν δεν έχει οριστεί τέτοιος εκπρόσωπος, την ευθύνη έχει η διοίκηση της εγκατάστασης ή της επιχείρησης του ομίλου η οποία απασχολεί τον μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων σε κράτος-μέλος. Η κεντρική διοίκηση ή η κατά τεκμήριο κεντρική διοίκηση της επιχείρησης ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας ορίζεται ως υπεύθυνη για την εξασφάλιση και τη διαβίβαση στα ενδιαφερόμενα για την εφαρμογή του παρόντος μέρη των απαραίτητων

πληροφοριών για την έναρξη των διαπραγματεύσεων και των πληροφοριών που αφορούν τη δομή της επιχείρησης ή του ομίλου επιχειρήσεων και τον αριθμό των εργαζομένων.

Άρθρο 6 - Ειδική διαπραγματευτική ομάδα

Καθορίζεται ο τρόπος έναρξης των διαπραγματεύσεων από την κεντρική διοίκηση και ο τρόπος σύστασης της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας (ΕΔΟ), ήτοι η εκλογή ή ο ορισμός των μελών της, η σειρά προτεραιότητας της εκλογής τους, και κατόπιν ορίζονται τα ενδιαφερόμενα μέρη που ενημερώνονται για τη σύνθεση της ΕΔΟ και για την έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Άρθρο 7 - Λειτουργία και καθήκοντα ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας

Προκειμένου η ΕΔΟ, μαζί με την κεντρική διοίκηση να καθορίζει με γραπτή συμφωνία το πεδίο δράσης, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και τη διάρκεια της θητείας του ΕΣΕ ή τις ρυθμίσεις της διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, καθορίζονται οι όροι λειτουργίας και τα καθήκοντα αυτής καθώς και οι δαπάνες που αναλαμβάνονται για την κεντρική διοίκηση

Άρθρο 8 - Περιεχόμενο της συμφωνίας

Καθορίζεται το περιεχόμενο της συμφωνίας από την κεντρική διοίκηση και την ειδική διαπραγματευτική ομάδα οι οποίες πρέπει να διαπραγματεύονται με πνεύμα συνεργασίας και με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας είτε για τη σύσταση ΕΣΕ είτε για τη θέσπιση μίας ή περισσότερων διαδικασιών ενημέρωσης και διαβούλευσης, ενώ για τους σκοπούς της σύναψης των ανωτέρω συμφωνιών ορίζεται ότι η ΕΔΟ αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών της.

Άρθρο 9 - Εφαρμογή, επέκταση, λήξη και επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας

Ορίζεται το εύρος έκτασης της συμφωνίας καθώς επίσης και τι ισχύει στην περίπτωση όταν σε αυτήν δεν περιέχονται όροι σχετικοί με την εφαρμογή, επέκταση, λήξη ή επαναδιαπραγμάτευση της.

Άρθρο 10 - Εφαρμογή συμπληρωματικών διατάξεων

Παρατίθενται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζονται οι επικουρικές υποχρεώσεις της οδηγίας -που αναφέρονται στο παρόν άρθρο- από το κράτος-μέλος στο οποίο εδρεύει η κεντρική διοίκηση.

Άρθρο 11 – Σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων

Συνιστάται ΕΣΕ το οποίο απαρτίζεται από εργαζόμενους της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή τον όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας.

Άρθρο 12 - Σύνθεση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων

Καθορίζεται η σύνθεση του ΕΣΕ κατ' αναλογία προς τον αριθμό των εργαζομένων σε κάθε κράτος-μέλος καθώς και η εκλογή μεταξύ των μελών του επιτροπής περιορισμένης σύνθεσης προκειμένου να εξασφαλιστεί ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ.

Άρθρο 13 - Αρμοδιότητες ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων

Στις αρμοδιότητες του ΕΣΕ, ανήκουν η κατάρτιση από το ίδιο του εσωτερικού του κανονισμού, η ενημέρωση και η διαβούλευση του με την κεντρική διοίκηση, το δικαίωμα συνεδρίασης με την κεντρική διοίκηση προκειμένου να ενημερώνεται και να δίνει τη γνώμη του, η ενημέρωση της επιτροπής περιορισμένης σύνθεσης όπου αυτή υπάρχει, καθώς και η εξέταση εκ μέρους του ΕΣΕ εάν πρέπει να αρχίσουν ή όχι διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνίας τέσσερα χρόνια μετά τη σύσταση του.

Άρθρο 14 - Λειτουργία ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων

Στα πλαίσια της λειτουργίας τους, το ΕΣΕ ή η επιτροπή περιορισμένης σύνθεσης έχουν το δικαίωμα να συνεδριάζουν χωρίς να είναι παρούσα η διοίκηση καθώς και να επικουρούνται από εμπειρογνώμονες της επιλογής τους, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής εκπροσώπων των εργαζομένων τρίτων χωρών ως απλών παρατηρητών. Το ΕΣΕ αποφασίζει με πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, ενώ οι δαπάνες λειτουργίας του καθώς και ενός εμπειρογνώμονα βαρύνουν την κεντρική διοίκηση, η οποία παρέχει στα μέλη του, τους οικονομικούς πόρους και τα υλικά μέσα που απαιτούνται για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Άρθρο 15 - Εμπιστευτικές Πληροφορίες

Τα μέλη της ΕΔΟ και του ΕΣΕ καθώς και οι εμπειρογνώμονες που τα επικουρούν απαγορεύεται να αποκαλύπτουν σε τρίτους εμπιστευτικές πληροφορίες, ενώ το ίδιο ισχύει και για τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο της διαδικασίας για τη ενημέρωση και τη διαβούλευση, υποχρέωση η οποία ισχύει και μετά τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του ΕΣΕ και η κεντρική διοίκηση μπορούν να αποφασίζουν από κοινού τα στοιχεία της πληροφόρησης που θα ανακοινωθούν σε τρίτους, ενώ η κεντρική διοίκηση δεν είναι υποχρεωμένη να πληροφορεί το ΕΣΕ για απόρρητα θέματα, παρά μόνο έπειτα από δικαστική απόφαση.

Άρθρο 16 – Λειτουργία του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και διαδικασία για την ενημέρωση των εργαζομένων και της διαβούλευσης με αυτούς

Η κεντρική διοίκηση με το ΕΣΕ καθώς και με τους εκπροσώπους των εργαζομένων στο πλαίσιο της διαδικασίας για την ενημέρωση και διαβούλευση εργάζονται με πνεύμα συνεργασίας και σέβονται αμοιβαία τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Άρθρο 17 - Ρόλος, προστασία και διευκολύνσεις των εκπροσώπων των εργαζομένων

Καθορίζονται ο ρόλος, η προστασία καθώς και οι διευκολύνσεις των μελών του ΕΣΕ, της ΕΔΟ καθώς και των εκπροσώπων των εργαζομένων στο πλαίσιο της διαδικασίας για την ενημέρωση και διαβούλευση, ενώ προβλέπεται δικαίωμα λήψης άδειας μετ' αποδοχών για το χρόνο συμμετοχής τους στις συνεδριάσεις ή σε συνέδρια που έχουν σχέση με το παρόν ΠΔ καθώς και για το χρόνο που απαιτείται από τα μέλη του ΕΣΕ προκειμένου να ενημερώνουν τους εργαζόμενους.

Άρθρο 18 - Κυρώσεις

Ορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε όποιον παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος καθώς και το πρόστιμο που εισπράττεται.

Άρθρο 19 - Σχέση με άλλες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις

Γίνεται σύνδεση της ενημέρωσης του ΕΣΕ και της διαβούλευσης με αυτό, με τις αντίστοιχες διαδικασίες που εφαρμόζονται στα εθνικά όργανα εκπροσώπησης των εργαζομένων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού δικαίου ή της εθνικής πρακτικής σχετικά με την ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων, ενώ το παρόν διάταγμα δεν θίγει δικαιώματα εργαζομένων σχετικά με την ενημέρωση και τη διαβούλευση τους τα οποία ήδη προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Άρθρο 20 – Προσαρμογή

Καθορίζεται η διαδικασία προσαρμογής στην περίπτωση που επέρχονται σοβαρές αλλαγές στη δομή της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή του ομίλου επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας και είτε δεν υπάρχουν στις ισχύουσες συμφωνίες σχετικές διατάξεις είτε υπάρχει σύγκρουση διατάξεων δύο ή περισσότερων ισχυουσών συμφωνιών, ενώ ορίζεται κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων ο τρόπος λειτουργίας του ήδη υφιστάμενου ή των υφιστάμενων ΕΣΕ.

Άρθρο 21 - Ισχύουσες Συμφωνίες

Εξειδικεύονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν διάταγμα δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας ή ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, καθώς και εάν κατά τη λήξη των συμφωνιών των ανωτέρω περιπτώσεων θα αποφασιστεί είτε η παράταση ή η αναθεώρηση τους είτε εάν θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 22 - Γνωστοποίηση στοιχείων στο ΣΕΠΕ

Εντός τριμήνου από την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα και εμπίπτουν στις διατάξεις αυτού, υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως τον αριθμό των εργαζομένων και των εκπροσώπων αυτών στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΣΕΠΕ.

Άρθρο 23 - Κατάργηση

Καταργείται το ΠΔ 40/1997 από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 24 – Έναρξη Ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, ...Σεπτεμβρίου 2011

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών

Οικονομικών

Χ. Καστανίδης

Ε. Βενιζέλος

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Γ. Κουτρομάνης

Μ. Παπαϊωάννου

Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Μ. Χρυσοχοϊδης